

Ändringar i de allmänna avtalsvillkoren för fjärrvärmeleveranser till konsument

Med anledning av förändringar i fjärrvärmelagen ([SFS 2008:263](#)) och nya föreskrifter och allmänna råd från Energimarknadsinspektionen ([EIFS 2022:3](#)) om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme) har de allmänna avtalsvillkoren för fjärrvärme reviderats. Revideringen av villkoren för konsument har genomförts av Energiföretagen Sverige tillsammans med Konsumentverket.

Översynen har i huvudsak varit inriktad på att harmoniera avtalsvillkoren med de aktuella lag- och föreskriftsförändringarna. I den mån översynen har uppdagat punkter i villkoren som parterna gemensamt bedömt vara i behov av förtydligande eller ändringar har villkoren också omarbetats i dessa delar.

I detta dokument redogörs för de ändringar och tillägg som gjorts. Förändringar har markerats med fetstil.

Villkorsändringar	Kommentar från Energiföretagen Sverige
Värmemätare – mätare Värme – värmeenergi Förbrukning/energiförbrukning – energianvändning Avläsning/mätaravläsning – insamling (av mätvärden) Debitering – fakturering	En rad begrepp/termer har ändrats för att korrespondera med gällande författningar. Dessa återges här intill, och noteras därefter inte i varje enskilt fall vid genomgången i detta dokument, såvida de inte ingår i paragraf som även innehåller andra ändringar.
1.1 <i>Fjärde stycket:</i> Om inte annat avtalats skriftligen med konsumenten ska dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas. Det är endast möjligt att avtala om villkor som är till fördel för konsumenten i jämförelse med dessa allmänna avtalsvillkor. Denna bestämmelse återkommer i ett antal villkor i dessa allmänna avtalsvillkor, men denna upprepning är inte avsedd att ha annan innebörd än en påminnelse om bestämmelsen i denna punkt.	I denna inledande punkt ges inramningen till villkoren. Konsumentverket önskade detta tillägg för att säkerställa att företag inte bör kunna avtala om villkor som sätter konsument i en sämre sits än de allmänna villkoren. Eftersom dessa avtalsvillkor anses som "god sed på marknaden" så innebär tillägget ett förtydligande av vad som

	redan ansågs gälla med föregående version av avtalsvillkoren.
1.3 mätpunkt (leveranspunkt enligt EiFS 2022:3) punkt där värmeenergin förs över från fjärrvärmenätet till fjärrvärmekundens anläggning.	Definitionen av <i>mätpunkt</i> här motsvaras av <i>leveranspunkt</i> enligt föreskriften. (se avsnitt 5.7 i villkoren).
1.4	Paragrafen i den föregående versionen har utgått, då den endast avsåg förhållanden 2018.
2.1 Ett avtal mellan konsumenten och leverantören ska minst innehålla uppgifter om 6. mätning av mängden levererad värmeenergi och rapportering av mätresultaten till konsumenten samt fakturer av konsumenten, 7. huruvida avtalet tillåter leverantören att göra en ensidig ändring av ett avtalsvillkor och om förutsättningarna för att leverantören ska få göra en sådan ändring,	Hela 2.1 är i princip en upprepning av 6§ fjärrvärmelagen. Ordet "huruvida" har lagts till i lagen vid dess revidering i juni 2022. Ingen ändrad betydelse i sak.
3.5 Leverantören drar, efter samråd med konsumenten, fram erforderliga ledningar till en av leverantören vald leveransgräns och i förekommande fall även ledningar till tredje man. Om konsumenten önskar annan leveransgräns, annat läge eller ökad kapacitet kan leverantören ombesörja sådan åtgärd mot ersättning för de merkostnader som därvid uppkommer.	Konsumentverket ifrågasatte andra delen av första meningen – "...till tredje man." Detta har varit ifrågasatt vid flera tidigare revideringar av villkoren. Vi beskrev hur detta är en viktig förutsättning för fjärrvärmeaffären. (Förmodligen ännu viktigare i näringsidkarvillkoren, men där dök frågan inte upp denna gång.) Medlemmarna i vår arbetsgrupp bistod med flera exempel på hur ledningsdragning kan se ut. Efter förhandlingar lämnades denna text orörd.
4.3 Vad som avses i punkterna 4.4-4.7 gäller inte i den utsträckning parterna har träffat servitutsavtal, annat upplåtelseavtal eller om leverantören har erhållit ledningsrätt, med annan innebörd än vad som framgår av nämnda punkter.	Förtydligande, på Energiföretagens initiativ. Tidigare stod "...gäller inte för det fall parterna har...".
Kap 5 har fått ny rubrik och ett antal underrubriker. Mätning, insamling av mätvärden, information om energianvändning och fakturer	Rubrikändringen kommer av Ei:s föreskrift. Underrubriker har införts för förenkling av läsningen.

<p>5.7 Leverantören ska samla in mätvärden efter varje leveransperiods slut.</p> <p>Insamling enligt första stycket ska ske med regelbundna intervall och minst en gång per månad.</p> <p>Leverantören ska, utöver vad som anges i första och andra stycket, samla in mätvärden för varje mätpunkt vid nyanslutning, vid permanent fränkoppling, vid nytecknande av eller partsbyte i avtal i samband med fastighetens ägarbyte, vid mätarbyte samt vid konsumentens avflyttning eller inflyttning.</p> <p>Insamling av mätvärden ska ske genom fjärravläsning om inte annat följer av vid var tid gällande föreskrift från Energimarknadsinspektionen.</p>	<p>Paragrafen är i princip en upprepning av 3 kap 1-2§§ i EiFS 2022:3, och innehåller några nyheter jämfört med tidigare version av avtalsvillkoren.</p> <p>I tidigare version av avtalsvillkoren stod "...vid mätarbyte samt, på konsumentens begäran vid dennes avflyttning..". Texten ändras eftersom praxis är att insamling av mätvärden alltid görs vid avflyttning.</p> <p>Kravet på fjärravläsning är nytt i och med den nya föreskriften. Alla nya mätare ska kunna fjärravläsas. Befintliga ska vara utbytta till fjärravlästa senast 1 jan 2027.</p> <p>Tidigare text som hänvisar till "samma datum...sista dagen i varje månad.." är nu borta, med hänvisning till att detta tagits bort från föreskrift. Nu finns inte krav på specifikt datum. Vi tolkar detta som att det avser faktureringsgrundande mätvärden, insamlade (minst) en gång per månad.</p>
<p>Information om energianvändningen</p> <p>5.8 Leverantören ska senast 15 dagar efter leveransperiodens slut enligt punkten 5.7 ovan lämna konsumenten information om mängden levererad värmeenergi för leveransperioden. Leverantören ska tillhandahålla mätvärden på sätt som leverantören beslutar, exempelvis via internetbaserat media (Mina sidor), via faktura, sms, e-post, genom pappersutskrift eller enligt överenskommelse med kunden. Tidpunkten för insamling av mätvärden ska framgå av informationen om energianvändningen.</p>	<p>Paragrafen är i huvudsak en upprepning av 4 kap 1-2§§ och allmänt råd i föreskriften, samt en anpassning till modernare insamling och rapportering av mätvärden.</p> <p>"Tidpunkten för insamling" ska tolkas som minst den senaste tidpunkten då mätvärden samlades in, oavsett hur många tillfällen detta gjorts under månaden.</p>
<p>Fakturering</p> <p>5.9 Fakturering av uppmätt levererad värmeenergi ska ske utan kostnad i efterskott och ska baseras på insamlade och rapporterade mätvärden. Om inte annat har avtalats med konsumenten ska fakturering ske minst en gång per kvartal. Konsumenten har alltid rätt att på begäran bli fakturerad månadsvis.</p>	<p>Alla ändringar är anpassningar till föreskriftens bestämmelser.</p> <p>Detta innebär bland annat att förskottsfakturering av kostnader för energi (MWh) inte får göras (måste baseras på insamlade mätvärden). Se vidare kommentar till punkt 6.4 nedan.</p> <p>Ett krav att erbjuda elektronisk faktura infördes i föreskriften, och är nytt. Det framgår dock inte här i konsumentvillkoren.</p>

<p>5.10 Konsumentens faktura ska utformas på ett tydligt sätt. Fakturan ska innehålla</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kontaktuppgifter till fjärrvärmeföretaget, 2. debiteringsperioden och de mätvärden som faktureringen grundas på, 3. de gällande faktiska priser som fakturan grundas på, 4. de skatter och avgifter som tillämpas för fjärrvärme, 5. den energimix, angivet i andelar, som använts vid framställningen av fjärrvärme i fjärrvärmeföretagets fjärrvärmesystem. <p>Leverantören ska därutöver på eller tillsammans med fakturan till konsumenten lämna de anvisningar som följer av punkten 11.1. Konsumenten kan efter begäran erhålla informationen på annat lämpligt sätt.</p>	<p>Texten är i stort hämtat från myndighetsföreskrift (EiFS 2022:3), där en lång rad krav införts. Se 4kap3§ med tillhörande allmänt råd.</p> <p>Här ingår de informationselement som ska finnas på själva fakturan. Se vidare punkt 11.1, som räknar upp vilken information konsumenten därutöver ska kunna få del av.</p> <p>Med "skatter" (4) avses moms.</p> <p>Energimixen (5) kan aggregeras och redovisas i <i>andel fossila bränslen, andel energi från förnybara energikällor</i> samt <i>andel återvunnen energi</i>. Det ska baseras på statistik från föregående år när den finns tillgänglig, dock senast den 1 juli året efter.</p>
<p><i>Om mätvärde saknas eller har brister</i></p> <p>5.11 Om ett faktureringsgrundande mätvärde från en mätare saknas eller har brister eller om fel har skett vid insamling av mätvärden, ska leverantören, oavsett vad som anges ovan, basera fakturering på beräknad energianvändning. I de fall beräknad energianvändning utgör grund för fakturering ska leverantören vid beräkningen utgå från konsumentens tidigare uppmätta energianvändning och användningsprofil samt övriga kända omständigheter.</p> <p>Leverantören ska meddela konsumenten att faktureringen är grundad på beräknad energianvändning. Fakturan ska innehålla uppgifter om hur mätvärdet har beräknats. Leverantören ska även till konsumenten lämna information om orsaken till att mätvärde från mätare inte kunnat erhållas vid normal insamling av mätvärden.</p>	<p>Paragrafen utgår från flera paragrafer i föreskrifterna: 2kap2§, 4kap3§ samt 5kap4§. Ett visst överlapp finns i föreskrifterna.</p> <p>Kravet att meddela kunden om <i>hur mätvärdet har beräknats</i> fanns även tidigare, men med annan formulering ("redogöra för beräkningsgrunden").</p> <p>Notera att det finns en relativt ny standard för validering av mätvärden. Den heter SS 143000:2022</p>
<p>5.13 Om det skett fel vid mätning, insamling av mätvärden, beräkning av energianvändning eller fakturering ska korrigerig ske enligt följande: Korrigerig till konsumentens fördel kan ske upp till tio (10) år från det senaste fakturadatomet. Korrigerig till konsumentens nackdel får inte göras för längre tid tillbaka än tre (3) år från det senaste fakturadatomet. Sådan</p>	<p>Här ändras endast ordval (se ovan).</p> <p>Föreskriften anger i 4kap3§ att "<i>Om ett uppmätt mätvärde därefter erhålls ska fjärrvärmeföretaget utan dröjsmål rapportera det mätvärdet till fjärrvärmekunden</i>".</p> <p>I Ei:s konsekvensutredning till föreskriften skrivs att punkten enbart innehåller redaktionella ändringar jämfört med hittillsvarande</p>

<p>korrigerig får inte ske om det finns anledning att anta att konsumenten i god tro betalt fakturan.</p>	<p>föreskrifter. Detta tolkar vi som att nuvarande rutiner är tillräckliga för att uppnå "utan dröjsmål", det begrepp som tillkommit i föreskriften.</p> <p>Vid förhandlingarna ville Konsumentverket minska tiden för korrigerig till konsumentens nackdel (sista stycket) till ett år.</p>
<p>Rapportering av historisk värmeanvändning 5.16 Leverantören ska utan särskild kostnad för konsumenten tillhandahålla uppgifter om energianvändning som minst omfattar de senaste tre (3) åren eller avtalets löptid, om denna är kortare. Dessa uppgifter ska motsvara de intervaller för vilka faktureringsinformation har framställts. Information om historisk användning enligt denna punkt ska göras tillgänglig varje kvartal om konsumenten begär det och i annat fall minst två (2) gånger per år. Informationen lämnas på sätt som leverantören beslutar, exempelvis via internetbaserat media (Mina sidor), via faktura, sms, e-post, genom pappersutskrift eller enligt överenskommelse med konsumenten.</p>	<p>Tidigare versionens "elektronisk media" har här förtydligats med formulering hämtad från allmänt råd i EiFS 2022:3.</p> <p>Bedöms inte ändra någonting jämfört med tidigare avtalsvillkor.</p> <p>Notera att föreskriftens 6kap3§ ger kunden rätt att begära att uppgifter ska lämnas till utvald energitjänsteleverantör. Kap 6 handlar om historiska värden. Vi tolkar det som att energitjänsteleverantör kan ges tillgång till samma uppgifter som kunden har via Mina sidor. All överföring av information utöver detta (högre upplösning, realtidsvärden etc) kan betraktas som en tjänst som kräver arbete, och som leverantören kan ta betalt för.</p>
<p>5.17 Leverantören ska utan särskild kostnad för konsumenten även tillhandahålla uppgifter om energianvändning per dag, vecka, månad och år för en period som minst omfattar de senaste två (2) åren eller avtalets löptid, om denna är kortare. Information om historisk användning enligt denna punkt ska göras tillgänglig varje kvartal om konsumenten begär det och i annat fall minst två (2) gånger per år. Informationen lämnas på sätt som leverantören beslutar, exempelvis via internetbaserat media (Mina sidor), via faktura, sms, e-post, genom pappersutskrift eller enligt överenskommelse med konsumenten</p>	<p>Här har ingen ändring i sak gjorts utöver ordbyte på samma sätt som 5.16 ovan.</p> <p>Regleringen är en minimireglering baserad på Energieffektiviseringsdirektivets krav, och reglerar därför endast energi (inte effekt, flöden, temperaturer etc). Det hindrar inte att leverantören redovisar andra relevanta värden. Det formella kravet rör dock endast energin.</p>
<p>6.4 Om leverantören har skäl原因 anledning att befara att konsumenten inte kommer att fullgöra sina betalnings-förpliktelser, har leverantören rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskotts betalning för fortsatt leverans.</p>	<p>Ändring som följd av föreskrift (se kommentar till 5.9 ovan). Notera att energikostnad endast får faktureras på</p>

<p>Godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning ska lämnas inom 20 dagar efter leverantörens begäran. Förskottsbetalning får inte omfatta kostnader för framtida leverans av värmeenergi.</p> <p>Skälig anledning kan exempelvis vara brister eller förseningar beträffande tidigare betalningsförpliktelser till leverantören eller kännedom om att konsumenten ådragit sig betalningsanmärkningar.</p> <p>Säkerhet eller förskott får inte omfatta större belopp än vad som motsvarar fyra (4) månaders beräknad fakturering av fjärrvärme.</p> <p>Om konsumenten har ställt säkerhet i form av likvida medel ska dessa placeras på räntebärande konto, avskilt från leverantörens egna tillgångar. Har konsumenten under en tid av sex (6) kalendermånader från det att säkerhet ställdes eller förskottsbetalning första gången betalades, i rätt tid fullgjort samtliga sina betalningsförpliktelser ska den ställda säkerheten återlämnas respektive kravet på förskottsbetalning avbrytas.</p>	<p>uppmätta värden. Dvs endast i efterskott.</p> <p>6.4 reglerar visserligen en situation som inte avsågs i direktivet, som ligger bakom föreskriften. Men regeringen skriver på sid 31 i den proposition som föranleder ändringarna i fjärrvärmelagen:</p> <p><i>"Om leverantören har anledning att befara att kunden inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser, har leverantören rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för fortsatt leverans."</i></p> <p>I en sådan situation torde det därför vara tillåtet att begära förskottsbetalning av annat än energi (fast avgift, effekt, flöde osv.).</p>
<p>9.1 Dessa allmänna avtalsvillkor gäller tillsvidare.</p> <p>Konsumenten har rätt att antingen muntligen eller skriftligen säga upp avtalet. Om inte annat avtalats upphör avtalet senast tre (3) månader efter uppsägningen. Övergår fastigheten till ny ägare upphör avtalet dock, om inte annat avtalats, senast 30 dagar efter uppsägning från konsumenten. Konsumenten ska snarast efter uppsägningen få en skriftlig bekräftelse från leverantören.</p> <p>Om inte annat avtalats upphör avtalet 12 månader efter skriftlig uppsägning från leverantören. Saklig grund ska föreligga vid uppsägning från leverantörens sida.</p> <p>I det fall prövning av tvist har avgjorts i domstol och det där konstaterats att grund för uppsägning föreligger får leverantören säga upp avtalet som då upphör att gälla tre (3) månader från det att domen vunnit laga kraft.</p>	<p>I den tidigare versionen fanns en exemplifierande mening i slutet av andra stycket:</p> <p><i>"...uppsägning från leverantörens sida. Med saklig grund avses bland annat väsentligt avtalsbrott från konsumentens sida eller betydande försämring av leverantörens affärsmässiga förutsättningar för att tillhandahålla fjärrvärme enligt avtal, som inte endast är tillfällig."</i></p> <p>Denna mening har nu strukits efter förhandlingar med Konsumentverket. Förhandlingarna har protokollförts, och där framgår:</p> <p>"I punkten 9.1 andra stycket i överenskommelsen har exemplifieringen på vad som kan utgöra saklig grund för uppsägning från leverantörens sida tagits bort. Detta då exemplifieringen inte fyller någon egentlig funktion, eftersom bedömningen av vad som utgör saklig grund i sista hand prövas i domstol."</p>

<p>11 Information, vägledning och tvistlösning</p> <p>11.1 Leverantören ska, utöver vad som anges i punkt 5.10, i fakturan hänvisa till var konsumenten kan ta del av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de av fjärrvärmeproduktionen orsakade årliga växthusgasutsläppen, 2. sin normalårskorrigerade energianvändning i grafisk form för innevarande debiteringsperiod med en jämförelse med samma period föregående år, 3. uppgifter om hur kunden kan lämna klagomål, 4. uppgifter om möjligheten att begära medling enligt 10–16 §§ fjärrvärmelagen (2008:263), 5. information om ombudsmannatjänster eller annan tvistlösning, 6. kontaktinformation till oberoende användarrådgivning om tillgängliga energieffektiviseringsåtgärder, jämförbara slutanvändarprofiler och objektiva tekniska specifikationer för utrustning som använder energi, och 7. jämförelseprofiler i samma användarkategori. 	<p>Denna punkt hänger ihop med punkt 5.10.</p> <p>Här anges vilka hänvisningar som kunden ska få del av i samband med faktureringen.</p> <p>Växthusgasutsläpp redovisas som g CO₂/kWh med VMK:s metodik.</p> <p>Normalårskorrigerade värden är det enda av dessa informationselement som utgör individuell information.</p> <p>För klagomål, ombudsman, tvistlösning (3 och 5) bör man hänvisa till Energimarknadsbyrån, Allmänna reklamationsnämnden, Konsumentverket och Energimarknadsinspektionen.</p> <p>För rådgivning (punkt6) kan man hänvisa till kommunens energi- och klimatrådgivning.</p> <p>För Jämförelseprofiler (7) finns idag ingen branschstandard/praxis. Man kan inledningsvis utforma sådana på enklaste vis. Praxis och exempel kan utvecklas över tid.</p>
---	---